

NOWY

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Czwartek, dnia 23 kwietnia 1914 r.

Redakcja i administracja „Now. Kurjera Łódzkiego“ mieści się w lokalu przy ul. Zachodniej № 37.

Interesowani do redakcji, zgłaszać się mogą od 12 do 3 po południu i od 6 do 7 wiecz.

Administracja otwarta od 8 rano do 7 wiecz.

Adres telegraficzny „Łódź Kurjer“

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły nieoznaczone z góry ceną, honorarjów administracja wypłacać nie będzie.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, miesięcznie kop. 50.

Za odnośnienie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.

Za przesyłkę zagranicę dolicza się 60 k. miesięcznie

Zmiana adresu 20 kop. **Telefon № 253**

Cena ogłoszeń: 1-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 kop., nekrologi i reklamy 15 kop.; ogłoszenia zwyczajne 10 kop., Drobne ogłoszenia 1½ kop. za wyraz

Ogłoszenia zamiejscowe: I strona 50 kop. reklamy po 20 kop., zwyczaj. 12 k. za wiersz lub jego miejsce, w tekście 75 kop.

Agentury: w Łodzi Biuro ogłoszeń „Promień“, Piotrkowska 81; w Pabjanicach A. Wadzyński, Zamkowa 23; w Zgierzu: Nowy Rynek, kiosk Aleksandra Lacha
WYŁĄCZNE PRAWO przyjmowania ogłoszeń w Rosji, zagranicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy, oddane jest Domowi Handl. L. i E. Metz i S-ka

Teatr Polski
 (DRAMAT i KOMEDJA). Cegielniana 63

Dziś
 wiecz.

Bęben

Jutro
 wiecz.

**Siostra
 Helena**

występy

St. Lubicz-SARNOWSKIEJ

odczyty prof. **W. Lutosławskiego**, w Sali Koncertowej
Dzielnia 18, o godz. 8 wiecz.

1) zatytułowany „Półwarjaci“ dnia 24/4 b. m.

2) „Psychologja okultyzmu“ dnia 28/4 b. m.

Bilety w księgarni Fiszer, Piotrkowska 48, w dniu odczytu od godz. 7 w kasie przy wejściu na salę. 1043-2-1

GOSCIENNE WYSTĘPY p.p. W. Biegańskiego i W. Wróblewskiego

Bi-Ba-Bo

tylko jeszcze 2 dni

dotychczasowy program
 Premiera w sobotę
 25 kwietnia r. b.

Savoy

**Dr. Stanisław
 GUTENTAG
 powrócił.**

**Jutro odbędą się bezpłatne
 porady prawne
 w redakcji naszego pisma
 od godz. 6 do 7 wiecz.**

Najnowszy numer składa się z 8 kolumn.

KALENDARZYK.

Czwartek, 23 kwietnia 1914 r.
 Dziś: Wojciecha Bisk. W.
 Jutro: Fidelisa Kap. M.

**Straszak
 kapitału.**

Wiemy jak przedstawiciele kapitału niechętnie i nieufnie odnoszą się do związków zawodowych. Stosunek taki jest jaknajniebezpieczniejszy, gdyż

tylko organizacje zawodowe mogą sprawiedliwie rozsądzać spory i nieporozumienia między fabrykantami i robotnikami i hamować z jednej strony niestusne wymagania tychże, z drugiej zaś—domagać się uwzględnienia żądań sprawiedliwych.

Atoli nie ta kwestja jest przedmiotem niniejszego artykułu. Większym od organizacji zawodowych straszakiem kapitału są związki związków, które jednakże dotąd w żadnym państwie nie egzystują.

Projekt utworzenia związku związków zawodowych powstał, rozumie się, w Anglii, gdzie już w roku 1845 czyniono w tym kierunku próby. Stowarzyszenie owo dotrwało do 1861 roku.

Następnie aż do ostatnich czasów usiłowano niejednokrotnie ponawiać starania, w celu stworzenia jednolitej silnej organizacji robotniczej, jednoczącej całą klasę robotniczą w obrzynie i potężną, lecz jak dotąd bezskutecznie.

Zupełnie jest to naturalne, gdyż zarówno przedsiębiorcy, jak i robotnicy różnych zawodów, posiadają swoje odrębne interesy, które najbardziej i bezpośrednio ich tylko dotyczą.

Wielka fabryka maszyn nie może jednocześnie połączyć się z wielką fabryką trykotaży, wytwórcy obuwia mają odrębne interesy od górników i t. p. Jak w jednym tak i w drugim wypadku możliwe jest czasowe połączenie się dla pewnego określo-

nego celu, amalgamacja *) wszakże zupełna, tak iżby wszystkie zawody tworzyły jedną całość, jest niemożliwa.

Zupełnie natomiast możliwe jest połączenie się pewnych pokrewnych zawodów w grupy, składające się ze związków pokrewnych zawodów, jak naprz. przędzalników, tkaczy jedwabiu, wełny, bawełny, wstążek i t. p.

Tego rodzaju tendencje byłyby nawet pożądane i mogłyby oddać znakomite usługi swym członkom. Hasłem istniejących federacji angielskich jest: „nie mamy zamiaru występować zaczepnie, lecz tylko bronić już zdobytych praw. Nie przystąpimy nigdy do strejku, dopóki nie wyczerpiemy wszystkich środków, leżących w naszej mocy, by załagodzić zatarg za pomocą układów“.

Jak widać nie są to hasła bojowe, lecz przeciwnie zupełnie pokojowe.

W programach federacji znajdujemy więc dążenia do ochrony określonych wspólnych interesów każdej grupy pokrewnych zawodów. Zajmują się one utrzymaniem i polepszeniem istniejących warunków pracy, jako to: wysokości płacy, roboczej, czasu trwania pracy, zapewnienia warunków higienicznych w zakładach przemysłowych, zabezpieczenie robotników na wypadek kalectwa, wypadku, niezdolności do pracy, starości, wspieraniem filji związku na wypadek strejku, zaniegrywaniem tychże przy pomocy urzędów pojednawczych, śledzeniem i kontrolą prawodawstwa robotniczego, popieraniem praw, służących interesom danego zawodu itp.

Prócz tego żadnemu członkowi federacji nie wolno zajmować miejsca strejkującego.

Początkowo mniemano, że przez utworzenie federacji pokrewnych związków działalność przemysłowa zostałaby nieuleczalnie zniweczona. Twierdzenie to jest absolutnie bez-

*) Zn.: połączenie, złączenie się w jedno.

podstawne i rozsiewane jest jedynie przez przedsiębiorców, by wywołać sztuczną panikę wśród publiczności, zdaleka stojącej od kwestji robotniczych i nie wtajemniczonej w istotne sprawy sporne, wynikające między pracodawcami i pracownikami.

Przedsiębiorcy poszli jeszcze dalej, w obawie o zachwianie swych doskonałych interesów Oto poczęli oni zakładać związki przedsiębiorców pokrewnych fabrykacji, których celem jest: 1) śledzenie za wszystkimi projektami praw, dotyczącymi się ich interesów, 2) wzajemna pomoc w celu dania odporu żądaniom federacji robotniczych, 3) pomoc pojedynczym firmom w razie „nieuzasadnionego“ strejku, 4) do nieprzyjmowania do pracy przyjmujących udział w strejku, 5) wspólne ustanawianie zmiany plac i t. p.

Z programu powyższego jasno widać, jak przedsiębiorcy postanowili opancerzyć się przeciwko robotnikom.

Już z natury przynależności swej do klasy uprzywilejowanej „strzeżenie i śledzenie projektów prawodawstwa robotniczego, oraz pilnowanie interesów związkowców (przedsiębiorców)“ łatwiejszem dla nich było, aniżeli dla klasy robotniczej. Dalej ustanawianie „list czarnych“ jest niczem innym, jak, na wypadek nieuległości ze strony robotników—lokautem. A przytem należy mieć na uwadze materialną przewagę przemysłowców.

Przeciwko tym atutom przedsiębiorców robotnicy przeciwstawić mogą jedynie niezłomną solidarność, obok szczupłych zasobów kas strejkowych.

A jednak, pomimo to, w większości wypadków wygrana była po stronie robotników. Dowodzi to, że żądania klasy robotniczej nie były wygórowane lecz przeważnie słuszne i sprawiedliwe.

Reasumując wszystko wyżej powiedziane, przychodzi się do wniosku, że tworzenie federacji pokrewnych zawodowa związków robotni-

**Zarząd
Banku Handlowego
w Łodzi**

podaje niniejszym do wiadomości, że na mocy uchwały zapadłej na Ogólnem Zebraniu akcjonariuszów w dniu 9/22 kwietnia r. b.

dywidenda za rok 1913

zatwierdzoną została w stosunku **II proc.** czyli po **R. 27,50** od akcji na 250 rb. I-V emisji

Wypłata tejże uskuteczniiona będzie poczynając od dnia 10/23 kwietnia r. b. za zwrotem kuponu: № 40-I emisji № 31-II emisji, № 19-III emisji, № 17-IV emisji i № 2-V emisji w kasach:

- a) Banku handlowego w Łodzi lub oddziałach tegoż w Warszawie, Lublinie, Radomiu i Kielecach
- b) Wołżańsko Kamskiego Banku handlowego w Petersburgu
- c) Mitteldeutsche Creditbank w Berlinie
- d) Direction der Disconto-Gesellschaft w Berlinie.

Łódź, 23 kwietnia r. 1914.

**Tanio, dobrze
a nawet
bez pieniędzy!**

Powszechnie znana firma
Sprzedaje na sezon 1914 roku
nowe typy rowerów.

Szosewe, wyścigowe i damskie najpierwszych w świecie wypróbowanych angielskiej marki B.S.A.

Triumph, Raleigh, Rudge-Witworth i ORMONDE po niebywale przystępnych cenach, a także na warunkach rozplaty do 30 miesięcy, począwszy od rb. 3. 50 kop. miesięcznie: Ceny got. od rb. 75.

Największy dom Automoblowo-Rowerowy

„New Maisie-Ormonde“

Oddział w Łodzi Spacerowa Nr. 30. Cenniki bogato ilustrowane bezpłatnie. W niedziele i święta magazyn otwarty od 9 r.—5 p. p.

„Kuszerka masażystka“
z dyplomem Cesarskiej Akademii medycznej w Petersburgu praktykująca 20 lat przyjmuje: masaż porody rozwinięciu biustu, podskórne zastrzykiwanie, udziela porad, dyskretna zapewniona Andrzejka № 39 m. 13 do 12—6. Odpowiedzi na listy

Czy poprawdy?

Pani jeszcze nie używała kremu tak bardzo rozpowszechnionego na całej kuli ziemskiej z niezawodnym rezultatem. Wydatek nieznaczny, a korzyść wielka. Wszelkie plegi opalenizna, piamy, przysze, węgry i liszaje natychmiast bezpowrotnie znikają. Dla uniknięcia naśladownictwa sprzedaż tylko w składach aptecznych na **Nawioł № 54, i Konstanyńska № 75.**

Cena za słoik 50 kop., mocniejszy 75 kop.

Ważne dla Pań!
SPECJALNY FRYZJERSKI SALON dla PANI
„EUGENJA“
KAR. OWSKA
Łódź, Konstanyńska 5
TELEFON № 28-01
Poleca Szan. Panom w Łodzi i okolicach.

NAJPIĘKNIJSZE GZESANIE
mycie głowy z natychmiastowym wysuszeniem (Manicur) czyszczenie paznokci (tarbowanie włosów i wszelkie roboty w zakres perukarstwa wchodzące, jako to: loki turbanowe, warkoczki i postiches, zawsze w najnowszym stylu wykonywane pod moim kierunkiem Wyuczam upinania najnowszych tryzur w 5 lekcyjach Abonament na miejscu i w domach

Sklep duży
dwukondy z mieszkaniem i piwnicą, odpowiedni na interes kolonialny lub pożądanym w tej dzielnicy sklep kapeluszy męskich i damskich jest do wynajęcia. ównież lepsze LETNIE MIESZKANIE jest do wynajęcia. Wiadomość ul. Zarzewska 49 u gospodarza domu. 988—3

„KRYTYKA“

Czasopismo polityczno - społeczne i artystyczno-literackie wychodzące od piętnastu lat w Krakowie, od stycznia 1914 r. przeobraża się na **dwutygodnik.**

Programem „Krytyki“: samoistność i twórczość narodu i jednostki: Szereg pisarzy (D-r Bol. Limanowski, Wł. Studnicki, Dr. M. Sokolnicki, W. Feldman, Dr. M. Kukiel, L. Wasilewski i inni), rozbiiera w „Krytyce“ bieżące sprawy polityki i wojskowości polskiej, gdy myśliciele (J. Wł. Dawid. Kaz. Bleszyński) oraz wybitni artyści pióra torują drogę wysokiej kulturze duchowej. „Krytyka“ pragnie przekonywać czytelnika, nie dogmatyzować, umieszcza tedy artykuły dyskusyjne. Nadto w każdym zeszytcie sprawozdania z ruchu wychowawczego, z teatrów, nowości wydawniczych etc. O Królestwie i Rosji umieszcza „Krytyka“ stale obszerne artykuły krytyczne. Tem swoim stanowiskiem zajmuje „Krytyka“ w prasie odrębne stanowisko **ideowe.**

W roku 1913 umieszczało swe prace w „Krytyce“ **około 100 pisarzy**, wśród których znajdujemy talenty pierwszorzędne.

Jako dwutygodnik „Krytyka“ będzie mogła spełnić swe zadanie w tempie żywszem i w sposób nierównie aktualniejszy.

Prenumerata „Krytyki“ wynosi rocznie 10 rb. 20 kop. półrocznie 5 rb., 10 kop.

Adresować należy: Administracja „Krytyki“, Kraków, ul. Staszica 5.

Zimowy rozkład pociągów
od dnia 1-go maja.

Kolej Fabryczno-Łódzka.
ODCHODZA z ŁÓDZI: a) 12.15, b) 7.20, 8.05; 10.10, d) 12.50, e) 1.50 f) 3.45, g) 5.45, h) 6.43, 7.33, 8.45
PRZYCHODZA do ŁÓDZI: 4.37, 7.22, 8.35, 9.35, i) 10.40, 1.00, 3.10, 4.35, 6.20, 8.08, 9.55, k) 11.00.

Kolej Warszawsko-Kaliska.
ODCHODZA do KALISZA: o godz. 7.55, 12.24, 4.39, 6.13, 3.12 DO WARSZAWY o godzinie: 11.01, 12.34, 5.30, 2.31, PRZYCHODZA z KALISZA o godzinie: 1.21, 10.51, 12.22, 5.20, 9.50; z WARSZAWY o godz. 12.14, 4.26, 6.03.
Odchodzą do Łowicza 10. Przychodzą z Łowicza 7.45.

Kolej obwodowa.
Odchodzą ze stacji Łódź Kaliska do Słotwin o godzinie 6.03, ze Słotwin do st. Łódź-Kaliska przychodzi 5.27, Odchodzą ze st. Łódź-Kaliska do Kozuszek 1.11, przych. z Kozuszek do st. Łódź-Kaliska o g. 7.46.
UWAGI. Godziny wydrukowane tłustym drukiem oznaczają czas od godz. o wieczorem do 6 rano.
Pociągi oznaczone literą a) zatrzymują się w Andrzejowie, b), d), g), nie zatrzymują się na żadnej stacji, pozostałe pociągi zatrzymują się na żadnej stacji, pozostałe pociągi zatrzymują się na wszystkich stacjach, b), d, g, h) są bezpośrednie komunikacji.
Pociąg bez liter nie obowiązuje połączenie z pociągami kolei wiedeńskiej i nadwiślańskiej.

Wydawnictwa GEBETHNERA i WOLFFA.

Nowości beletrystyczne.

Emma Jeleńska
Trzy pokolenia. Cena rb. 1.35
Też autorki poprzednio wydane:
BOCIANY — — — — — 90
JUBILEUSZ — — — — — 1.20
Z MIŁOŚCI — — — — — 1.20

Tadeusz Konczyński
Bunt. Cena rb. 1.50
Tegoż autora poprzednio wydane.
ZAWROTNE DROGI. Powieść na tle współczesnych dążeń kobiecych — — — — — 1.50

Orsyd (Anna Limprechtówna)
Własną drogą. Powieść z życia studentek polskich. Cena rb. 1.80
Też autorki poprzednio wydane.
ZA PÓZNO. — — — — — 1.20
Do nabycia we wszystkich księgarniach. 2572—2

Poszukuję
zarządu domem mogę złożyć 1500 na wyższą sumę poręczenia. Łaskawe oferty proszę składać pod lit. T. Ł. w Administracji niniejszego pisma. 4407—0—1

Gabinet
dentystyczny **Dr. med. Zacharow**
b. zarządzący i lektor szkoły dentystycznej. Specjalista chorób zębów jamy ustnej i sztucznych zębów. Wymywanie zębów bez bólu
Piotrkowska Nr. 79. Przyjmuje od 9 i pół — 2 i od 4—8.

Dr. Franciszek Koziolkiewicz
(senior)
mieszka obecnie na ul. **Przejazd 8, front, I piętr.** Tel. 17-14
Godziny przyjęć od 9 i pół do 11 rano i od 6—8 wiecz

Dr. med. W. KOTZIN
ul. Piotrkowska № 71.
Choroby serca i płuc
przyjmuje od 10—11 po poł. od 4—6
Telefonu nr. 21-19.

Doktor W. DUŁKIEWICZ
Choroby skórne i weneryczne
przeprowadził się, mieszka obecnie **Nawrot Nr. 1.**
9—12 r. i 6—8 pp.
Panie od 4—5 pp

Dr. J. Silbersztrom
Zawadzka № 12
Ordynator amb. Czerwonego Krzyża.
Choroby skóry, weneryczne, płciowe (przy syfilisie preparat 606). Kosmetyka lekarska (usuwanie szpecących włosów, piamy etc.) przyjmuje od 12-2 8-5 w niedzielę od 11-8. Dla Pań 4-6

Dr. L. Klaczkin
Konstanyńska II.
Syphilis, skórne, weneryczne choroby dróg moczowych.
Przyjmuje od 8—1 rano i od 5—8 wiecz. Dla pań od 4—5 po południu

Doktor Kaufman
powrócił.

Dr. L. Prybulski
powrócił.
POŁUDNIOWA 2. Tel. 13-59
Choroby skóry, włosów, (kosmetyka lekarska) weneryczne, moczopłciowe, niemocy płciowe. Leczenie syphilisu salvarsanem „Erllich-Kata „606“ i „14“ wórodzynie. Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym
Przyjmuje: choroby od 8—1 rano i o 4—9 po poł. panie od 5—6 po poł. Dla pań osobna poczekalnia

Choroby skórne, weneryczne i niemoc płciową
Dr. Lewkowicz
Leczenie trypra bez szpeczenia. Tel. 35-44
Przy syphilisie stosowanie prep. „606“ i „14“ Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym.
Konstanyńska 12
obok teatru Selina.
od 9—1 i od 6—8, dla pań od 5—8 w niedzielę od 9 do 8. Tel. 35-44
Dla Pań osobna poczekalnia.

D-r. Helman
przeprowadził się
na ul. PIOTRKOWSKA № 68.
Choroby uszu, nosa i gardła. Przyjmuje od 10—12 i od 5—7 po połud. TELEFON 16-00. 253—0

Doktor Eugenja KERER-BERSZUN
Choroby kobiece
Przyjmuje od 9-11 rano i od 3-6 pp w Niedzielę do 12-ej przed połud. PIOTRKOWSKA 121; telef. 18-07 1516—0

Doktor med. Bolesław Kon
powrócił.
Choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne
ul. Piotrkowska 56.
nr. telefonu 32—52.
Przyjmuje do 11 rano i 4—7 po p.

Dr. B. Rejt
ŚREDNIA № 5. Tel. 33-79
Sp. choroby skórne, włosów weneryczne, moczopłciowe i kosmetyka lekarska. Leczenie syphilisu salvarsanem „Erllich-Kata „606“ i „14“ (wórodzynie). Leczenie elektrycznością (elektroizja) (usuwanie szpecących włosów) i oświetlenie kanału (uretroskopia). Godziny przyjęć od 11 do 12^h, i od 5-ej do 8-ej wiecz. w niedzielę od 10-ej do 2-ej popoł. Dla W. Pań: osobna poczekalnia

Dr. S. Sznitkin
Średnia № 3.
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych (stos. 606) i kosmetyki lekarskiej (włosy, twarz etc.)
Przyjmuje od 8 i pół do 11 i pół rano do 9 wiecz.

Doktor medycyny LEYBERG
Krótka 5, tel. 26-50.
Choroby skóry weneryczne i moczopłciowe 10—1, 6—8. W niedzielę i święta od 8—1. Dla Pań 4—6 oddzielna poczekalnia. 10

